

ایدئولوژی در روابط بین الملل:

بنام خداوند جان و خرد

ایدئولوژی در روابط بین الملل

استاد درس: دکتر قزلسفلی

طرح مسئله:

اگر در این عبارت مختصر و ساده تامل کنیم که می گوید: "انسانها همان گونه که فکر می کنند، عمل می کنند."، درس دو واحدی ایدئولوژی در روابط بین الملل که برای دانشجویان کارشناسی ارشد روابط بین الملل در نظر گرفته شده است در پی بررسی تاریخی این مسئله مهم است که فکر، فلسفه، نظریه و به طور کلی ایدئولوژی های مرسوم و شایعی که می شناسیم در روند تحولات و حوادث بین المللی و سیاست جهانی چه اثراتی داشته است. به عبارت ساده پیوند فکر یا نظریه را با عرصه عمل مورد واکاوی قرار می دهد. اگر چنان که گفتیم باشد به نظر می رسد رشته روابط بین الملل مقوله ای کهن بوده و از ابتدا با نسبت فکر و عمل یا آنچه اتفاق می افتد در هم تنیده است.

بر این اساس در ادامه به فهرست موضوعی مطالب درسی برای هجده جلسه اشاره می شود. با ذکر این نکته که بخشی از این مطالب به اقتضای تکلیف و ضرورت مشارکت کلاسی دانشجویان با همراهی ایشان انجام می پذیرد.

جلسه اول:

جایگاه ایدئولوژی در سیاست جهانی

نگاهی به تاریخچه روابط بین الملل در پیوند با اندیشه

جلسه دوم: تاملاتی بر معنای ایدئولوژی

از فرانسیس بیکن تا دستوت تراسی

جلسه سوم: تاملاتی بر معنای ایدئولوژی

از کارل مارکس تا لویی آلتوسر

جلسه چهارم:

نظریه های پایان ایدئولوژی

اول: پایان ایدئولوژی دانیل بل

دوم: پایان تاریخ فرانسیس فوکویاما

جلسه پنجم:

نظریه های پایان ایدئولوژی

سوم: عصر پساها و پایان تاریخ و نظریه پ (پست مدرنیسم)

جلسه ششم: درنگی بر برخی از مهم ترین ایدئولوژی ها

لیبرالیسم در پیوند با روابط بین الملل

سه مرحله تاریخی لیبرالیسم:

لیبرالیسم کلاسیک تا نو لیبرالیسم

جلسه هفتم:

سوسیالیسم از سده نوزده تا نیمه قرن بیستم

ایدئولوژی جامعه بی طبقه در شوروی چین و کوبا

جلسه هشتم:

فاشیسم در اروپا

نمونه ی آلمان هیتلری و ایتالیای موسولینی

جلسه نهم:

امپریالیسم

همگام با شکل گیری دولت های ملی در غرب، سرمایه داری و استعمار

جلسه دهم: ناسیونالیسم

اندیشه مرگ در راه وطن و پیامدهای آن بر روابط میان دولت های غربی بین جنگ جهانی اول و جنگ جهانی دوم.

جلسه یازدهم:

فمینیسم، ایدئولوژی طرفدار حقوق زنان

بازتاب های آن در سیاست جهانی از سده نوزدهم تا اواخر قرن بیستم

آثار و پیامدها

جلسه دوازدهم:

بنیادگرایی، ایدئولوژی عصر پایان ایدئولوژی ها

عوامل و زمینه های تکوین

جلسه سیزدهم:

پست کلنیالیسم یا مابعد استعمارگرایی

ایدئولوژی بعد از پایان رسمی سلطه ی غرب بر جوامع توسعه نیافته

برآمدن صدای دیگری (تجربه هند، مصر و دیگر کشورها)

جلسه چهاردهم:

گلوبالیسم (جهانی شدن)

ایدئولوژی عصر مصرف و تکنیک

انواع جهانی شدن ها: آثار و پیامدها بر روابط قدرتها

جلسه پانزدهم:

اکولوژیسم (اندیشه سیاسی سبز)

اندیشیدن به محیط زیست، آثار و پیامدهای تخریب محیط زیست و تاثیر آن بر سیاست جهانی

(مطالعه ی موردی کرونا)

جلسه شانزدهم:

نومارکسیسم

شکل گیری جنبش چپ نو در دهه شصت قرن بیستم و آثار جهانی آن

جلسه هفدهم:

پسامارکسیسم، تکثیر جریان های فکری مارکسیستی پس از فروپاشی شوروی

جلسه هجدهم:

مروری بر مباحث گذشته، دستاوردها، چشم اندازهای جهانی رشد ایدئولوژی ها